

Tömörkény István.

Az országos nevű író, 'Szeged felejtethetetlen halottja, *Tömörkény* István két napra még bekerült abba a hajlékba, ahol tevékeny eredményekben gazdag és munkás életének javarészét töltötte: a kulturpalotába. Ez volt az ő második otthona; itt is feje volt a „kis családnak“ és ehhez a hajlékhoz is úgy ragaszkodott, mint az Oroszlán-utcaihoz, ahol a szívéhez nőtt vérei felcseperedtek. Az Oroszlán-utcai hajlékban mindenki az ő szolgálatára állt, míg a másik hajlékban, a kulturpalotában mindenkinek ő állt a szolgálatára, előzékenyen, kedves vendéglátással és azzal a lekötőlelő nyájassággal, ami magában foglalja a következő látogatásra való invitet.

Munkában megedződött keze, millió betű fáradhatatlan leírója, összekulcsolva nyugszik a mellén; szemei, azok a jószágos, mindenkit és mindent simogató, pompás látású szemek, lecsukódva: így fekszik Tömörkény István a díszes ravatalon. A folytonos munkának és munkában élő ember ott kezdte meg az örök pihenést, ahol legtöbbet dolgozott, ahol agyában ezer gondolat izzott, forrott és ahol magvető munkája nyomán már is érett kalászosok nőnek.

A gyász komor hangulata ilyi meg a kulturpalota előcsarnokát, ahol babérfák között áll a ravatal, amelyen érekeporsóban nyugszik az ércnél maradandóbbat alkotó nagy író, ennek a városnak rajongva szeretett fia és örök büszkesége. A ravatal előtt babér és virágkoszorúk sokasága hever, mindegyik hirdetője a nagy szeretetnek és az általános gyásznak. Minden levél, minden virágszál arról beszél, hogy a magyar irodalomnak egyik legpompázóbb virága lehullt, hogy elköltözött egy ember, aki emberséges ember tudott lenni, akinek evangéliuma volt az emberszeretet és akinek a szívében állandóan a jóság tanyázott.

Mint valami bucsujáró helyre, úgy zarándokolnak az emberek most a kulturpalotába. A „szegedi urak“ épp úgy járulnak a ravatalához, mint a „vizenjárók“, vagy „kétkezi munkások“ és a nagy írónak, a kiváló embernek nincs egy látogatója sem, akinek a szemét nem homályosítaná el a szomorúság könnye és aki magában ne mondaná: Sok vidám és szép órának voltam részese a remekbe készült írásaid révén, a halál porodban is áldjon meg az Isten, jó Tömörkény István!

És a paraszti emberek, akikről halhatatlan írásai szólnak, akiket úgy és azzal a biztossággal rajzolt, mint ahogy egy portrétista sem képes, lábujjhegyen, meghajtott, alázatos fővel közelítenek koporsójához és pislogva nézegetik szederjes ajkát, szürkésen fakó arcát és örök álmra lecsukódott szemeit, amelyekkel még pár nap előtt őket nézte ajnározó tekintettel. A szegedi nép, amelyet szívből, lelke minden rajongásával szeretett, nem maradt adós a szeretettel. Aki csak teheti, hült teteméhez simul a tekintetével és fájó szívvel gondol a nagy elköltőzre.

Huszonnégy óra sem telik már el és Tömörkény István kihűlt tetemére ráterül a magyar föld, amelyet nálánál nem szeretett

jobbán senki és alatta álmodja majd az álmok álmát: a magyarság gyönyörűségét, jövődjét, vágyai, reményei beteljesülését és a szerető és szerett város boldogulását, nagyságát és dicsőségét . . .

Kedden este 6 órakor szállították át Törmököny István holttestét Groszlán-utca 6. szám alatti lakásáról a kultúrpalotába amelynek előcsarnokában állították föl a díszes ravatalt. Szerdán reggelre már a gyász pompáját öltötte föl a kultúrpalota előcsarnoka. A ravatalt a bejáróval szemben helyezték el, a képtár középső ajtaja előtt. A falakat fekete drapériával vonták be és a padozatot fekete szőnyegek borítják. Az előcsarnok négy villanycsillárára is halvány gyászfátyolok kerültek. A ravatal körül hatalmas pálmaágak, babérfák sorakoznak és a kétoldalt fölállított kandelláberék mellett foglalnak helyet a koszorúk. A halottat fekete ruhába öltöztették; a testét nehéz fehérsejtem takaró borítja. A takarón tulipán és szegfű virágcsokor és a család koszorúja: „Apukának, mama, meg a két gyerek.” Utolsó üdvözet a nagy halottnak övéitől . .

A halott feje födetlenül nyugszik a se-
lyemvánkoston. Néma és mozdulatlan; mintha
aludnék csak. A feje fölött fekete baldachin,
alatta piros világú örökmécs ég. A balda-
chint körül szorosan ölelik a hatalmas pálma-
ágak.

A ravatal már a délelőtti órákban készen állott és igen sokan látogatták, de hivatalosan csak délben kezdődhetett a közönség látogatása.

A délelőtti órákban megjelent a ravatalnál dr. Gaál Endre kultúrtafcésos is, aki intézkedett, hogy a halottat más, megfelelőbb ravatalra helyezzék át. A nap folyamán azonban meghagyták a koporsót az eddigi ravatalon, hogy a közönséget a látogatásban ne zavarják. Csütörtökön reggel, a közönség beocsátása előtt fölállítják az új ravatalt és ére koporsóba helyezik a város nagy halottját.

Szerdán délelőtt megérkezett a haretéről az elhunyt László fia is, aki így megjelenhet a csütörtök délutáni temetésén.

A részvét.

Tömörkény István halála országszerte mély és őszinte részvétet keltett. A lapok, úgy a fővárosi, mint a vidéki sajtó a legmélyebb megilletődés hangján írnak az elhunyt-ról és kimerítő tudósításban számolnak be Tömörkény István haláláról. Egyben mély-séges fájdalom hangján emlékeznek meg a veszteségről, amely a magyar irodalmat érte Tömörkény István halálával.

A családhoz az ország minden részéből érkeznek részvéttáviratok a legnevesebb irodalmi nagyságoktól. A legelső részvéttáviratot a reggeli órákban kézbesítették ki, azóta szinte félóráról félóra ujjabb és ujjabb táviratok érkeznek. A szerdai nap folyamán érkezett részvéttáviratok közül a következőket közöljük:

Nagy gyászodban veled érzek. Isten vi-

gasztaljon meg benneteket. Lux Terka. — A felejtethetlen jóbarátot mélységes részvétellel siratjuk. Domokosék. — Őszinte, igaz részvétet nyilváníttja dr. Kelemen Béla. — Mély megdöbbenéssel értesülök Pista haláláról. Zokogva gyászolom benne a legmagyarabb író, nekem aranyoslelkű kedves kenyerespajtásonkat. Soltész Adolf. — Mélyen átértzett részvétellel osztozom fájdalmas gyászukban. Arany Olga. — Mély megindultsággal küldöm fájdalmas részvéteimet. Szávay Gyula. — Tömörkény István halálán őszinte részvétellel gyászol a magyar irodalommal a Nemzeti Színház is. Kérjük, hogy részvétünket a nagy író hátramaradottjainak is tolmácsolni méltóztassék. Nemzeti Színház igazgatósága. (Ez a távirat a Somogyi könyvtár címére érkezett.)

A Petőfi társaság mély megrendüléssel veszi körül kitünő tagtársának ravatalát és Nagyságos Asszony iránt legbensőbb fájdalom részvétét nyilváníttja Herczegh Ferenc elnök, Pakóts József titkár.

Kérem, engedje meg igaz részvétemnek ezuton való kifejezését. Lakatos Sándor.

A ravatalra szerda estig a következő korszorukat helyezték:

„Apukának“ mama, meg a két gyerek.
„Gazdámnak“ Ferkóék. Szász Gyuláék kedves
Tömörkényi Pistánnak. „Kidőlt oszlopának“
a Szegedi Napló. Cserzi Mihály és családja
Tömörkény Istvánnak. A Gaal, Kiss és Kouff
család a jó rokonnak. „Felejthetetlen jó-
barátjuk.“ Tömörkény Istvánnak az Almássy
család. A szegedi szintársulat irodalmunké
büszkeségének. Engel Lajosné igaz barátjá-
nak. Szalay Tömörkény Pistának. Kőszó Pis-
táké felejthetetlen jóbarátjuknak. A Dugó-
nics társaság felejthetetlen főtítkáranak. A
„Délmagyarország“ Tömörkény Istánnak.
Balla Jenő Tömörkény Istvánnak.

Tömörkény temetése.

Tömörkény Istvánt — mint azt megírtuk már — esütőtörökön délután 4 órakor temetik a kulturpalotából. Ha az idő kedvezőre fordul, a ravatalt künn a téren, a kulturpalota lépcsőzete előtt fogják fölállítani és ott rendezik a gyász-szertartást is. Esős idő esetén azonban a kulturpalota előcsarnokában fogják elvégezni a gyász-szertartást, amelyet *Várhelyi* József prépostikanonok celebrál fényes papi segédlettel.

A temetésen megjelenik a város hatósága dr. *Somogyi* Szilveszter polgármester vezetésével és a törvényhatósági bizottság. A szegedi újságírók szerdán délután tartott értekezletükön elhatározták, hogy a temetésen szintén testületileg fognak megjelenni. A szegedi újságírók nevében a ravatal előtt dr. *Balassa* Ármin mond beszédet. Elhatározták még az újságírók, hogy a gyászoló családhoz részvétiratot intéznek.

Megjelenik a temetésen a Dugonics-társaság is, amelynek nevében szintén dr. *Balassa* Ármin búcsúztatja a halottat. A Somogyi könyvtár nevében *Móra* Ferenc beszél.

A Pétőfi Társaság táviratilag értesítette a Somogyi könyvtárt arról is, hogy a temetésen képviseltetni fogja magát. A távirat teljes szövegében a következő:

Eggenberger-féle műkereskedés kiállítása Budapestről

Kárász-utca. Kiss bérpalotában.

Eredeti képek, festmények a legkiválóbb művészekről.

**Kedvező árak és feltételek
részletfizetésre is.**

Szabad bemenet.
Alapított 1768-ban.